

عنوان مقاله:

تکامل و صیوروت نفس در پرتو تخلق به آموزه های اخلاقی با تکیه بر آراء صدرالمناهلین شیرازی

محل انتشار:

دو فصلنامه تأملات فلسفی، دوره 3، شماره 11 (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 32

نویسندگان:

سیدعلی رضی زاده - کارشناس ارشد فلسفه و حکمت اسلامی دانشگاه شهید رجایی تهران

عین الله خادمی - دانشیار دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی

خلاصه مقاله:

انگار تاثیر ((حکمت عملی و اخلاق)) در تکامل نفس، علاوه از اهمیت فوق العاده اش در نیل به ((مرتبه فوق مجرد عقلی)) در حکمت ملاصدرا از ترابط میان این دو رهیافت نزد وی خبر می دهد. توجه به اندیشه های فلسفی صدرالمناهلین شیرازی هم چون ((جسمانیه الحدوث بودن نفس، حرکت جوهری، تشکیک مراتب نفس و اتحاد عاقل به معقول))، که نقطه عزیمت پژوهش حاضر و مدخل آن نیز به شمار می رود تاثیر بسزایی در طرح و درک و چگونگی مجرد نفس از ماهیت مافوق مجرد عقلی دارد. همچنین در نظرگاه وی، التزام حکمت عملی در کنار حکمت نظری، به منزله بال های برای عروج انسان تا مرتبه فوق مجرد هستند که وی را در مسیر قدس حقیقی و اتصال به عالم علوی همراهی نموده و او را کتاب علمی الهی می نماید. از منظر ملاصدرا هر دو قسم حکمت دارای نتیجه واحدی هستند بدین بیان که علیرغم برتری حکمت نظری و حکمت عملی نزد وی، ملاصدرا غایت حکمت عملی را همان هدف است حکمت نظری بلکه مکمل آن برشمرده و آن را ((سعادت انسان در تشبه دارین نفس الله)) معرفی می نماید. پس اگر سخن ملاصدرا را مبنی بر تشابه نفس به الله در جریان تهذیب اخلاقی دینی را با سخن دیگر به وی مبنی بر اینکه ((خداوند انسان را در ذات و صفات و افعال در مثال خود آفریده است)) که این سخن مبتنی بر تشابه ساختار وجودی انسان به حق متعال می باشد - جمع نماییم، می توان بیان کرد که از نظر وی التزام نفس در علوم و ادراک مکتسبه و نیز تهذیب اخلاقی، مسبب ترقی نفس به مرتبه فوق مجرد عقلی می گردد.

کلمات کلیدی:

فوق مجرد عقلی، اخلاق و حکمت عملی، استکمال و اشتداد، حرکت جوهری، تشکیک مراتب نفس، ملاصدرا

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/707155>

